

Ramen för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Till finansutskottet

Finansutskottet beslutade den 2 oktober 2012 att ge bl.a. socialutskottet tillfälle att lämna yttrande över proposition 2012/13:1 Budgetpropositionen för 2013 med förslag till statens budget för 2013, finansplan och skattefrågor samt de motioner som väckts med anledning av propositionen i de delar de rör utskottets beredningsområde.

Socialutskottet begränsar sitt yttrande till de förslag som rör utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg i propositionen samt partimotionerna 2012/13:Fi302 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 4 (delvis), 2012/13:Fi303 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 4 (delvis), 2012/13:Fi219 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 4 (delvis) och 2012/13:Fi250 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 4 (delvis) i de delar motionerna rör detta utgiftsområde.

I propositionen lämnar regeringen sitt förslag till statens budget för 2013 och föreslår att riksdagen beräknar inkomster och beslutar om utgifter för staten i enlighet med de specifikationer som fogats till förslaget. Vidare presenteras förslag till riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken, förslag till utgiftstak och förslag till hur utgifterna ska fördelas på utgiftsområden.

Utskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens proposition i nu berörda delar och avstyrker motionerna. I ärendet finns fyra avvikande meningar.

Utskottets överväganden

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Propositionen

Utgiftsområdet omfattar underindelningarna Hälso- och sjukvårdspolitik, Folkhälsopolitik, Funktionshinderspolitik, Politik för sociala tjänster – omsorg om äldre, individ- och familjeomsorg, personer med funktionsnedsättning, Barnrättspolitik samt Alkohol-, narkotika-, dopnings-, tobaks- och spelpolitik. Utgiftsområdet omfattar även anslagen 7:1 Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap: Förvaltning och 7:2 Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap: Forskning.

Ramen för utgiftsområdet föreslås uppgå till 62 252 179 000 kronor 2013.

Nya föreslagna och aviserade reformer för 2012–2016 inom utgiftsområde 9 (prop. 2012/13:1, s. 379 f.)

Regeringen anser att det är viktigt att stärka den statliga tillsynen av sjukvård och omsorg, inte minst mot bakgrund av de brister som uppmärksammas i delar av äldreomsorgen. Av denna anledning föreslås ett tillskott om 180 miljoner kronor 2013, varav merparten går till anslagen Socialstyrelsen och Inspektionen för vård och omsorg. Eftersom tillsynsansvaret den 1 juni 2013 förs över från Socialstyrelsen till en ny inspektionsmyndighet föreslås att ett nytt anslag, Inspektionen för vård och omsorg, förs upp i budgeten. Regeringen föreslår att anslaget Socialstyrelsen ökas med 73 miljoner kronor 2013 (vilket omfattar tillsynsansvar t.o.m. den 31 maj) och att anslaget Inspektionen för vård och omsorg tillförs 102 miljoner kronor (vilket omfattar tillsynsansvar fr.o.m. den 1 juni 2013). År 2014 beräknas anslaget Inspektionen för vård och omsorg öka med 175 miljoner kronor och för 2015 och 2016 beräknas det öka med 150 miljoner kronor per år.

Regeringen anser att patienter och medborgare ska ges elektronisk tillgång till sin vårdinformation, bl.a. journaluppgifter, genom s.k. hälsokon-ton. Regeringen föreslår därför att anslaget Bidrag till folkhälsa och sjukvård ökas med 40 miljoner kronor 2013. År 2014–2016 beräknas anslaget öka med 100 miljoner kronor per år.

Regeringen anser att personer som vistas i landet utan tillstånd ska ges samma tillgång till subventionerad sjukvård som i dag ges till asylsökande. Av denna anledning beräknas anslaget Bidrag till folkhälsa och sjukvård öka med 450 miljoner kronor 2014 och med 300 miljoner kronor per år 2015 och 2016. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med en proposition i ärendet under våren 2013.

Enligt propositionen Ersättning av staten till personer som utsatts för övergrepp eller försummelser i samhällsvården (prop. 2011/12:160) har personer som utsatts för övergrepp eller försummelser av allvarlig art i samband med att de varit omhändertagna för samhällsvård mellan 1920 och 1980 rätt till ersättning med ett schablonbelopp om 250 000 kronor. Regeringen föreslår att det för detta ändamål förs upp ett nytt anslag, Ersättning för vanvård i den sociala barn- och ungdomsvården, och att det avsätts 309 miljoner kronor 2013 för ersättning samt för reseersättning m.m. till sökande och vittnen. År 2014 och 2015 bedöms anslaget uppgå till 484 miljoner kronor per år.

Regeringen anser att forskningen inom området arbetsliv och socialvetenskap bör stärkas inom ramen för kommande forsknings- och innovationsproposition. Regeringen föreslår därför att anslaget Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap: Forskning ökas med 55 miljoner kronor 2013 till bl.a. forskning om åldrande och hälsa samt vårdforskning. År 2014–2016 beräknas anslaget öka med 95 miljoner kronor per år för detta ändamål.

Regeringen anser att det är viktigt att fortsätta stärka stöd och skydd för barn och ungdomar i den sociala barn- och ungdomsvården och avser därför att under hösten 2012 lämna en proposition med förslag om ett förtydligat ansvar för kommunerna på området. Förslaget föranleder ett tillskott till kommunerna i enlighet med den kommunala finansieringsprincipen. Regeringen föreslår därför att anslaget Bidrag till utvecklingen av socialt arbete m.m. minskas med 65 miljoner kronor 2013 och att anslaget Kommunalekonomisk utjämning under utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner ökas med motsvarande belopp 2013. År 2014–2016 beräknas anslaget Bidrag till utvecklingen av socialt arbete m.m. minskas med 65 miljoner kronor samtidigt som anslaget Kommunalekonomisk utjämning under utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner beräknas öka med motsvarande belopp respektive år.

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till ramar för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg 2013–2016

Belopp i miljoner kronor

Budgetår	2013	2014	2015	2016
Regeringen	62 252	64 828	64 706	65 831
S	+300	+300	+300	+300
MP	+756	+906	+906	+906
SD	+3 417	+3 385	+4 037	+4 460
V	+7 282	+8 587	+9 879	Ingen uppgift

Motioner

I partimotion 2012/13:Fi302 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 4 (delvis) anvisas 300 miljoner kronor mer än regeringen föreslagit inom utgiftsområde 9. Motionärerna föreslår en satsning på 60 miljoner kronor för ett

stimulansbidrag till landsting som inför s.k. patientkontrakt (nytt anslag). Patientkontraktet ska fungera som en vårdgaranti som säkerställer att patientens sammanlagda tid för undersökning och behandling blir kort.

Motionärerna avvisar det tidsbegränsade stimulansbidrag till landstingen som infördes från 2012 och som syftar till att öka användningen av LOV i specialistsjukvården (100 miljoner kronor 2013).

I syfte att minska antalet nysmittade av hiv/aids föreslår motionärerna en satsning på 10 miljoner kronor på en särskild informationskampanj. Vidare vill motionärerna återinföra den statliga satsningen Ett kontrakt för livet. Syftet är att stärka vårdkedjorna kring den som behöver vård och behandling mot sitt missbruk. För detta satsar de 30 miljoner kronor.

Inom äldrepolitiken föreslår motionärerna ett stimulansbidrag på 100 miljoner kronor till kommunerna för intern fortbildning för personalen i äldreomsorgen som ett komplement till den tidsbegränsade statliga satsningen på kompetensutveckling som gäller t.o.m. 2014. Vidare föreslås ett stimulansbidrag på 100 miljoner kronor för de kommuner som gör det möjligt för äldre att i större utsträckning än i dag få styra innehållet i den biståndsbedömda hemtjänsten – eller gör det möjligt att få hjälp även om behoven inte är så stora. Slutligen föreslås ett stimulansbidrag på 100 miljoner kronor till landstingen för att utveckla modeller och system som förbättrar omhändertagandet av svårt sjuka äldre patienter.

I partimotion 2012/13:Fi303 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 4 (delvis) anvisas 756 miljoner kronor mer än regeringen föreslagit inom utgiftsområde 9. Motionärerna fokuserar bl.a. på förebyggande åtgärder för ökad folkhälsa och avsätter 50 miljoner kronor till en folkhälsokommission för mer hållbara och jämlika levnadsvillkor. Vidare satsar motionärerna 50 miljoner kronor på att förbättra stödet till människor med psykiska besvär och sjukdomar samt 100 miljoner kronor för att införa fri tandvård för unga människor upp till 23 år.

Regeringens s.k. kömiljard vill motionärerna omvandla till en hälsomiljard, där landsting som har ambitionen att arbeta hälsofrämjande och långsiktigt för att minska köer och öka tillgänglighet i vården kan söka anslag.

Motionärerna föreslår en satsning på 500 miljoner kronor per år för att under en fyraårsperiod öka bemanningen inom äldreomsorgen. Vidare satsas 40 miljoner kronor i form av ett stimulansbidrag för att arbetsgivaren ska ha möjlighet att subventionera sjuksköterskor som önskar specialistutbilda sig inom vård av äldre.

Slutligen säger motionärerna nej till den indexering som regeringen vill införa när det gäller högkostnadsskyddet för hälso- och sjukvård, taket för läkemedel och även den föreslagna höjningen av högsta egenavgift för slutenvårdsplatser från 80 till 100 kronor.

I partimotion 2012/13:Fi219 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 4 (delvis) anvisas 3 417 miljoner kronor mer än regeringen föreslagit inom utgiftsområde 9. Motionärerna är negativt inställda till den höjning av hög-

kostnadsskyddet som genomfördes vid årsskiftet. Motionärerna vill satsa 980 miljoner kronor årligen för att återställa högkostnadsskyddet till 900 kronor för besök inom den öppna hälso- och sjukvården respektive 1 800 kronor för läkemedel.

Motionärerna föreslår satsningar på 1 702 miljoner kronor på en förstärkt sjukvård (nytt anslag). I detta ingår bl.a. en akut- och tillgänglighetsmiljard, medel för att öka antalet vårdplatser, ett screeningprogram för tidig identifiering av sjukdomar, mobila vårdenheter, en medicinsk vårdgaranti samt en satsning på ambulanssjukvården. Motionärerna föreslår även en satsning på 10 miljoner kronor för att stärka kunskaperna kring Retts syndrom.

Motionärerna satsar 650 miljoner kronor på en förstärkt äldreomsorg (nytt anslag). Bland annat avsätts resurser till en matreform för äldre, ett stärkt anhörigstöd, ett ökat antal trygghetsboenden, kategoriboenden med husdjursprofil samt äldreomsorgscentraler. Vidare föreslår motionärerna en satsning på förstärkt samhällsvård på 120 miljoner kronor (nytt anslag).

Slutligen framför motionärerna en ambition att reformera invandringspolitiken. Som en följd av detta föreslår motionärerna minskade anslag på sammanlagt ca 45 miljoner kronor inom utgiftsområde 9 under 2013.

I partimotion 2012/13:Fi250 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 4 (delvis) anvisas 7 282 miljoner kronor mer än regeringen föreslagit inom utgiftsområde 9. Motionärerna avsätter 1 miljard kronor till nya vårdplatser. Vidare avsätts 1 miljard kronor till det förebyggande arbetet mot ohälsa. Pengarna ska användas till det tvärprofessionella arbetet inom primärvården så att områdesansvaret kan utvecklas. Motionärerna föreslår vidare en satsning på en betald specialistutbildning för sjuksköterskor. Motionärerna tillbakavisar regeringens föreslagna förändringar av högkostnadsskydden.

Inom äldrepolitiken föreslås bl.a. en satsning på en ökad bemanning inom äldreomsorgen med prioritet för demensvården. Vidare föreslås stimulanspengar till de kommuner som vill införa förenklade bedömningar när äldre personer behöver hjälp med olika serviceinsatser, med ett stort inflytande för de äldre över hur de vill använda tiden. Motionärerna föreslår även en satsning på ett matlyft för att möjliggöra god och näringsrik mat inom äldreomsorgen.

Motionärerna anför att det behöver göras en satsning på kompetenshöjning hos personalen inom handikappomsorgen. För 2013 avsätts 100 miljoner kronor till ett omsorgslyft inom handikappomsorgen (nytt anslag). Motionärerna föreslår även ökade anslag till bl.a. kvinnojourer.

Utskottets ställningstagande

Ett välfärdssamhälle ska erbjuda sina medborgare en god tillgång till sjukvård och omsorg av hög kvalitet. Detta är avgörande för den enskildes trygghet och välbefinnande. Målet för sjukvården och omsorgen är att hela befolkningen, oavsett inkomst och bakgrund, ska erbjudas en behovsanpass-

sad, tillgänglig och effektiv vård och omsorg av god kvalitet. Det är också centralt att äldre personer kan leva ett aktivt liv samt ha inflytande i samhället och valfrihet i sin vardag. En mångfald av utförare inom välfärdssektorn ökar valfriheten och stimulerar till utveckling av nya arbetssätt som gynnar såväl patienter och brukare som personal. Utgångspunkten för de åtgärder som nu föreslås är att nyttan av åtgärderna ska tillfalla patienter och brukare i form av förbättrad kvalitet och effektivitet samt skattebetalarna i form av en förbättrad resursanvändning.

Utskottet välkomnar satsningen för att stärka den statliga tillsynen av sjukvård och omsorg, genom utökade resurser med 180 miljoner kronor 2013 och genom förslaget att inrätta den nya myndigheten Inspektionen för vård och omsorg. Utskottet välkomnar även satsningen på att patienter och medborgare ska ges elektronisk tillgång till sin vårdinformation, genom s.k. hälsokonton.

Utskottet ser positivt på den aviserade propositionen om att personer som vistas i landet utan tillstånd ska ges samma tillgång till subventionerad sjukvård som i dag ges till asylsökande och att anslaget Bidrag till folkhälsa och sjukvård därför kommer att ökas fr.o.m. 2014.

Utskottet behandlar för närvarande proposition 2011/12:160 Ersättning av staten till personer som utsatts för övergrepp eller försummelser i samhällsvården (bet. 2012/13:SoU3). För 2013 har 309 miljoner kronor avsatts till det nya anslaget Ersättning för vanvård i den sociala barn- och ungdomsvården. Utskottet välkomnar detta.

Utskottet delar bedömningen att anslaget Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap: Forskning bör ökas med 55 miljoner kronor 2013 till bl.a. forskning om åldrande och hälsa samt vårdforskning. Ökningen kan kopplas till förslag i proposition 2012/13:30 Forskning och innovation.

Regeringen har nyligen presenterat en proposition med förslag om ett förtydligat ansvar för kommunerna när det gäller att stärka stödet och skyddet för barn och ungdomar i den sociala barn- och ungdomsvården (prop. 2012/13:10 Stärkt stöd och skydd för barn och unga). Utskottet kommer att behandla propositionen under hösten (bet. 2012/13:SoU4). Förslaget leder till ett tillskott till kommunerna i enlighet med den kommunala finansieringsprincipen inom utgiftsområde 25.

Sammantaget anser utskottet att prioriteringarna är väl avvägda. Utskottet anser därmed att regeringens förslag om en ram för utgiftsområde 9 om 62 252 179 000 kronor för budgetåret 2013 bör tillstyrkas. Partimotionerna 2012/13:Fi302 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 4 (delvis), 2012/13:Fi303 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 4 (delvis), 2012/13:Fi219 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 4 (delvis) och 2012/13:Fi250 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 4 (delvis) bör avstyrkas.

Utskottet anser vidare att beräkningarna av utgifterna för budgetåren 2014, 2015 och 2016 när det gäller utgiftsområde 9 bör tillstyrkas.

Stockholm den 23 oktober 2012

På socialutskottets vägnar

Anders W Jonsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Anders W Jonsson (C), Lena Hallengren (S), Saila Quicklund (M), Christer Engelhardt (S), Helena Bouveng (M), Isabella Jernbeck (M), Lennart Axelsson (S), Maria Lundqvist-Brömster (FP), Catharina Bråkenhielm (S), Gunnar Sandberg (S), Rickard Nordin (C), Agneta Luttröpp (MP), Per Ramhorn (SD), Eva Olofsson (V), Henrik Ripa (M), Meeri Wasberg (S) och Roland Utbult (KD).

Avvikande meningar

1. Avvikande mening (S)

Lena Hallengren (S), Christer Engelhardt (S), Lennart Axelsson (S), Catharina Bråkenhielm (S), Gunnar Sandberg (S) och Meeri Wasberg (S) anför:

Vi vill stärka tillgängligheten i vården. God tillgänglighet i hälso- och sjukvården är en prioriterad fråga. Köer och väntetider är besvärande för patienten och dyrt för samhället.

Ett problem med dagens vårdgaranti är att det är väntetiden vid varje besök som regleras, och inte patientens sammanlagda väntetid. För individen är det viktigt att den sammanlagda väntetiden i vården blir kort och att hon eller han får veta när en behandling ska genomföras. Vi föreslår därför ett patientkontrakt som omfattar alla delar i hälso- och sjukvården: besök, undersökningar, röntgen, remisser. I kontraktet ska det finnas en tidsplan för remisser och eventuella behandlingar och det ska framgå vem som ska utföra behandlingarna. När vården och patienten har kommit överens om vad som ska göras och när, ska kontraktet fungera som en vårdgaranti som säkerställer att patientens sammanlagda tid för undersökning och behandling blir kort. Vi vill satsa 60 miljoner kronor på ett stimulansbidrag till landsting som inför patientkontrakt.

Regeringen försöker genom stimulansbidrag styra landstingen att införa etableringsfrihet. Vi anser inte att detta är en fråga som staten ska engagera sig i. Därför avvisar vi det tidsbegränsade stimulansbidraget på 100 miljoner kronor till landstingen som regeringen föreslår och som syftar till att öka användningen av lagen (2008:962) om valfrihetssystem i specialistsjukvården.

År 2006 antog riksdagen på förslag av den socialdemokratiska regeringen en nationell strategi mot hiv/aids. Målet var att halvera antalet nysmittade i vårt land på tio års sikt. Under ett antal år har regeringens anslag legat still på en miniminivå och inga särskilda initiativ har tagits trots att problemen inte på något sätt minskat. Vi satsar därför 10 miljoner kronor på en särskild informationskampanj om hiv.

Ett kontrakt för livet startades 2005. Den enskilde erbjöds avgiftning, utredning, motiverande och behandlande insatser och en planering som omfattar både LVM-tiden och tiden efter utskrivning. Arbetet var mycket framgångsrikt, men trots de goda resultaten har inte den borgerliga regeringen fortsatt satsningen. Vi satsar 30 miljoner kronor på att återinföra Ett kontrakt för livet.

Kvaliteten i äldres vård och omsorg behöver stärkas. Vi föreslår en särskild riktad äldresatsning på totalt 300 miljoner kronor 2013. Satsningen innehåller ett stimulansbidrag på 100 miljoner kronor till kommunerna för intern fortbildning för personalen i äldreomsorgen som ett komplement till

den tidsbegränsade statliga satsningen på kompetensutveckling som gäller t.o.m. 2014. Vi föreslår också ett stimulansbidrag på 100 miljoner kronor för de kommuner som gör det möjligt för äldre att i större utsträckning än i dag få styra innehållet i den biståndsbedömda hemtjänsten – eller gör det möjligt att få hjälp även om behoven inte är så stora. Slutligen föreslår vi ett stimulansbidrag på 100 miljoner till landstingen för att utveckla modeller och system som förbättrar omhändertagandet av svårt sjuka äldre patienter.

I enlighet med partimotion 2012/13:Fi302 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 4 (delvis) föreslår vi att regeringen till utgiftsområde 9 för 2013 fördelar 300 miljoner kronor mer än vad som föreslås i propositionen.

2. Avvikande mening (MP)

Agneta Luttröpp (MP) anför:

Att främja hälsa är att styra samhället mot långsiktig hållbarhet, såväl ekologiskt och socialt som ekonomiskt. Det handlar om att forma samhällsstrukturer som skapar goda förutsättningar för människors levnadsvillkor. För att lyckas med detta behövs en politik där både samhällets ansvar och människors förutsättningar att göra goda val beaktas. Den nuvarande regeringen fortsätter tyvärr att tona ned samhällets ansvar i folkhälsoarbetet. Enligt min mening behövs en folkhälsokommission för mer hållbara och jämlika levnadsvillkor. Miljöpartiet avsätter 50 miljoner kronor till detta i sin budget.

Vidare behöver stödet till människor med psykiska besvär och sjukdomar förbättras, stödet till handikapporganisationer bör ses över och verksamhet för sällsynta sjukdomar behöver stärkas. Tandvård bör vara gratis för alla upp till 23 år. År 2013 satsas 100 miljoner kronor för detta ändamål.

Den s.k. kömiljarden bör omvandlas till en prestationsbunden hälsosatsning där landsting som har ambitionen att arbeta hälsofrämjande och långsiktigt för att minska köer och öka tillgänglighet i vården kan söka anslag.

Äldreomsorgen står inför en stor utmaning med en ökande andel äldre i befolkningen samtidigt som det sker stora pensionsavgångar bland omsorgspersonalen. Personaltätheten behöver öka för att säkra kvaliteten inom äldreomsorgen. Personalen ska slippa stå inför omöjliga situationer som att ensamma behöva utföra lyft som kräver två personer. I ett första skede satsas 500 miljoner kronor per år under en fyraårsperiod för att öka bemanningen inom äldreomsorgen. Vidare satsas 40 miljoner kronor i form av ett stimulansbidrag för att arbetsgivaren ska ha möjlighet att subventionera sjuksköterskor som önskar specialistutbilda sig inom vård av äldre.

Regeringens förslag till indexering när det gäller högkostnadsskyddet för hälso- och sjukvård och taket för läkemedel samt även den föreslagna höjningen av högsta egenavgift för slutenvårdsplatser slår, enligt min mening, mot dem som har det svårt ekonomiskt. Lagförslagen bör avslås.

I enlighet med partimotion 2012/13:Fi303 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 4 (delvis) föreslår jag att regeringen till utgiftsområde 9 fördelar 756 miljoner kronor mer än vad som föreslås i propositionen.

3. Avvikande mening (SD)

Per Ramhorn (SD) anför:

Det är av största vikt att vi kan erbjuda patienten de allra senaste kunskaperna inom vården, prövade och avancerade behandlingsmetoder, den senaste tekniken och väl fungerande läkemedel. Allt detta behövs för att på bästa sätt kunna bota, lindra samt förebygga sjukdomar och ohälsa.

För att vi ska närma oss målet om en svensk sjukvård i världsklass krävs det att tillgängligheten till vård förbättras. Därför föreslås satsningar på sammanlagt 1 702 miljoner kronor på en förstärkt sjukvård i Sverigedemokraternas budget. Bland satsningarna ingår bl.a. en akut- och tillgänglighetsmiljard, medel för att öka antalet vårdplatser, ett screeningprogram för tidig identifiering av sjukdomar, mobila vårdenheter, en medicinsk vårdgaranti, en satsning på ambulanssjukvården, obligatoriska hälsoundersökningar för nyanlända samt en utveckling av den palliativa vården.

För att återställa högkostnadsskyddet till 900 kronor för besök inom den öppna hälso- och sjukvården respektive 1 800 kronor för läkemedel satsas 980 miljoner kronor.

Välfärden ska sträcka sig genom livets alla skeenden. Därför presenteras en rad åtgärder för att underlätta livet och vardagen för våra äldre. Sammanlagt satsas 650 miljoner kronor på en förstärkt äldreomsorg. Bland annat avsätts resurser till en matreform för äldre, ett stärkt anhörigstöd, ett ökat antal trygghetsboenden, kategoriboenden med husdjursprofil samt äldreomsorgscentraler.

Vidare bör, enligt min mening, samhällsvården stärkas och därför satsas 120 miljoner kronor på förstärkt samhällsvård. I satsningen ingår bl.a. att införa nationella riktlinjer för vård av barn och unga samt att stärka vårdnadsutredningarna. Inspektioner av HVB-, Sis- och LSS-hem bör fördubblas för att säkerställa tryggheten. Vidare ingår en satsning på att bekämpa missbruket, bl.a. genom att samhällets samtliga aktörer engageras i arbetet på ett bättre sätt och att myndigheterna ges de verktyg som är nödvändiga för att förebygga, lindra, vårda och rehabilitera.

Sverigedemokraternas ambition är att reformera invandringspolitikerna så att den blir ansvarsfull, human och samhällsvårdande. Som en följd av detta kan besparingar på sammanlagt ca 45 miljoner kronor göras inom utgiftsområde 9 under 2013.

I enlighet med partimotion 2012/13:Fi219 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 4 (delvis) föreslår jag att regeringen till utgiftsområde 9 fördelar 3 417 miljoner kronor mer än vad som föreslås i propositionen.

4. Avvikande mening (V)

Eva Olofsson (V) anför:

Vänsterpartiet presenterar i sitt budgetförslag en rad förslag till riktade förstärkningar av välfärden. Inom äldrepolitiken föreslås satsningar på totalt 2 565 miljoner kronor mer än vad regeringen föreslår. År 2013 satsas 1 miljard kronor på mer personal i äldreomsorgen med inriktning mot demensvård. Vidare satsas 1 miljard kronor per år från 2013 för att personer som bor på äldreboenden ska få möjlighet till två timmar för verklig valfrihet varje vecka. Det innebär att man får använda personalens hjälp till det man själv önskar. Vidare bör utvecklingen av förenklad biståndsbedömning i hemtjänsten stimuleras, ett matlyft genomföras och 50 miljoner kronor satsas för att utveckla arbetssätt för att fler äldre ska få omsorg på sitt eget språk. Lagen om vårdvalssystem, LOV, bör rivas upp och inte heller drivas igenom inom specialistsjukvården.

För en bättre och mer jämlik hälso- och sjukvård avsätts 1 miljard kronor per år för fler vårdplatser och 1 miljard kronor till det förebyggande arbetet mot ohälsa. Pengarna ska användas till det tvärprofessionella arbetet inom primärvården samt bidra till att områdesansvaret kan utvecklas. För 2013 avsätts 910 miljoner kronor till betald specialistutbildning för sjuksköterskor för att avhjälpa den ökande bristen på specialistsjuksköterskor. Regeringens miljard till en prestationsbunden vårdgaranti avvisas liksom förslagen till höjningar av högkostnadsskyddet.

Regeringen vill ge papperslösa rätt till vård på samma villkor som asylsökande har i dag. Vänsterpartiet har en högre ambition och vill ge både asylsökande och papperslösa rätt till vård på samma villkor som alla andra redan fr.o.m. den 1 januari 2013. Anslaget höjs därför med 500 miljoner kronor.

För att säkerställa reformen med personliga ombud anser jag att den ska lagregleras fr.o.m. den 1 juli 2013. Detta innebär en satsning på 26 miljoner kronor 2013. Vidare satsas 100 miljoner kronor på kompetenshöjning hos personalen inom handikappomsorgen.

Skyddet för barn och unga inom den sociala barn- och ungdomsvården behöver stärkas. För 2013 satsas 8 miljoner kronor mer än regeringen föreslagit för att starta en avancerad specialistutbildning för de socialsekreterare som ska arbeta med utredning, bedömning och beslut i barnavårdsärenden. Det behövs vidare ett nationellt kunskaps- och forskningscentrum som kan hämta in och sprida kunskaper när det gäller ärenden om misshandel av barn och sexuella övergrepp. För detta avsätts 7 miljoner kronor 2013.

För att ge kvinnojourer runt om i landet goda förutsättningar vill Vänsterpartiet införa ett stabilt statligt grundstöd på 200 miljoner kronor per år fr.o.m. 2013. Vidare avsätts 54,5 miljoner kronor för att öka kompetensen när det gäller mäns våld mot kvinnor för personal inom äldreomsorg, funktionshindersverksamhet och missbruksvård. År 2013 avsätts även 20 miljoner kronor till resursjourer som har kompetens att ta emot missbrukande kvinnor respektive kvinnor med psykiska funktionsnedsättningar. Dess-

utom avsätts 30 miljoner kronor årligen för att kommunerna ska ha ekonomisk möjlighet att ge även papperslösa kvinnor som utsatts för våld stöd och skyddat boende.

Slutligen avvisar jag regeringens planer på att införa den s.k. jobbstimulansen inom det ekonomiska biståndet. Anslaget minskas med 200 miljoner kronor 2013.

I enlighet med partimotion 2012/13:Fi250 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 4 (delvis) föreslår jag att regeringen till utgiftsområde 9 för 2013 fördelar 7 282 miljoner kronor mer än vad som föreslås i propositionen.